

Vasile TODI

Președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

Lucian STOICU

Există oameni pe care îi stimezi din auzite, apoi întâlnindu-i, te bucuri că ei, sunt așa cum ți-au fost descriși. Este și cazul omului despre care scriu astăzi în jurnal.

Băteau fulgii de nea la fereastra pământului și drumul spre județul Arad îl bănuiam greu, dar împărțindu-l cu popasuri, cu siguranță mi-am spus că va fi mai ușor. Și cum prima oprire urma să fie la Vinga, mi-am amintit brusc că acolo edilul este un om de da și de nu, adică un om la care vorba e vorbă. L-am întâlnit, unde altundeva, decât în biroul său cu ușa mereu deschisă, semn că la primarul comunei Vinga, nu se face anticameră. De altfel, aveam să constat acest adevăr simplu în scurta noastră primă întâlnire, când între o pauză și alta a discuției noastre au intrat trei, patru inși plecând cu problemele rezolvate. Om ordonat, Lucian Stoicu, primarul Lucian Stoicu, fost sportiv - a practicat în primăvara anilor săi boxul de performanță - are o răbdare de învingător. L-am întrebat dacă a urcat vreodată cu frică în ring. "În box, ca și în viață, frica nu trebuie să-și găsească loc în sufletul omului" mi-a răspuns pe cel mai firesc ton de dialog. Mă uit cu atenție la acest om încă în puterea vârstei și mă surprind admirându-i deschiderea spre dialogul constructiv, spre cuvântul care zidește.

"Îmi doresc ca Vinga să fie prezentă în paginile jurnalului "Banatul" pentru a fi mai cunoscută, în aria sa de distribuție, o distribuție sigură prin numărul primăriilor prezente în paginile sale; dar nu vreau ca în pagina noastră să se facă politică. Avem atâtea activități culturale, sportive, frumoase și interesante, demne de a fi cunoscute de prietenii comunei noastre, încât politica poate fi lăsată la o parte", mă asigură dânsul, insistând pe o mai mare atenție acordată școlii.

Ne despărțim ca doi oameni care s-au reîntâlnit după mulți ani. Și acest sentiment de siguranță al unei colaborări, pe care ți-o dă un om pe care îl vezi întâia dată, m-a dus cu gândul la scriitorul, poetul, prozatorul și publicistul Constantin Narly cel care a devenit doctor în filozofie la Göttingen și care spunea că un om de caracter este acela care acționează potrivit valorilor în genere recunoscute ca valabile, adică exact ceea ce face omul Lucian Stoicu.

ADEVĂRURI CARE SCÂNTEIAZĂ

Caracterul fără inteligență poate multe, însă inteligența fără caracter nu valorează nimic. (Cicero)

Dacă vrei să faci bogat pe cineva, nu-i spori averea, ci ia-i din dorință. (Epicur)

Statisticile sunt precum costumele de baie: îți arată ce știe toată lumea și îți ascund exact ceea ce ai fi vrut să afli. (Georges Vedel)

Un bărbat nu este complet dacă nu este însurat. Abia atunci este terminat. (Robert Frost)

Dacă te lași de fumat, de băut și de femei nu trăiești mai mult...doar că ți se pare că timpul trece prea încet. (Clement Freud)

Primul bărbat care s-a însurat poate fi iertat. Că nu știa ce-l așteaptă. Ceilalți n-au nici o scuză. (Sacha Guiry)

O fi bine în Rai, dar cele mai interesante persoane nu ajung acolo. (Nietzsche)

Paradoxul homosexualilor este că, deși nu reușesc să se reproducă, sunt în fiecare an din ce în ce mai mulți. (Tristan Bernard)

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Istoric

Cândva, pe la 1910, era doar o alee: Aleea Lloyd. Peste câțiva timp, a devenit o piață de 370x57 m. Clădiri monumentale o flanchează și-i dau măreție și armonie.

Totul a pornit de la clădirea teatrului din fosta piațetă a porții Petrovaradinului. Dărâmarea zidurilor vechii cetăți a descătușat energiile constructive, iar bogăția orașului și o administrație inteligentă a făcut restul.

Echilibrarea urbanistică a pieței s-a realizat prin construirea Catedralei ortodoxe Române. Spațiul central al pieței este plin cu flori. O fântână, o statuie (Lupoaița) și o cruce, ce aduce aminte de acel dumnezeiesc decembrie 1989, punctează axul central.

Corso și Surogat sunt două noțiuni dragi nouă timișorenilor. Ele ascund o poveste tulburătoare ce nu a fost niciodată scrisă pe undeva. Povestea Corso-ului este scrisă în sufletele noastre. În momente de răgaz - pe care ni le programăm aproape matematic - venim și revenim mereu pe Corso-ul nostru atât de drag. Aici ne simțim acasă, aici ne înălțăm cu prietenii, aici punem țara la cale, aici suferim ca druckeri pentru fotbalul timișorean, aici ne cumpărăm cărțile noastre dragi, aici vedem spectacolele teatrelor (român, maghiar, german - căci Timișoara este singurul oraș european cu trei teatre de stat în trei limbi), opere, filarmonicii. Aici - pe Cor-

Timișoara în anul 1914

Actuala Piața Victoriei, cunoscută și sub numele Piața Operei, a avut mai multe denumiri - Bulevardul 30 Decembrie, Bulevardul Regele Ferdinand, Ferencz Jozsef Ut., Franz Josef Strasse și Lloyd Sor. În prim-plan, Palatul Lloyd, proiectat de arhitectul Lipo Baumhorn și construit între 1910-1912. În acest palat au funcționat Bursa de Mărfuri și Bursa Agricolă, Uniunea Comercianților, Societatea și Clubul Lloyd, iar la parter, Cafeneaua și Restaurantul Lloyd. Astăzi, aici funcționează Rectoratul Universității Politehnica din Timișoara. Următorul edificiu este Palatul Merbl, construit în 1911 de arhitectul cu același nume, apoi Palatul Dauerbach, 1911-1912, construit de arhitectul Lazslo Szekely. (Colecția de ilustrate Octavian Lescu)

so - asistăm la spectacolul vieții din Cetate.

Trecem în fiecare zi prin Piața Victoriei. Pășim pe caldarâmul pieței și ne bucurăm de momente deosebit de plăcute. Totul ne încântă ochii: și spațiul verde, și frumoasele plante de aici, și clădirea Operei, și cea a Catedralei, și magazinele și statuia lupoaiței, și fântâna cu pești, și druckerii ce chibățeau lângă ceas, și porumbeii, și copiii ce se joacă printre ei.

Ne aflăm pe Corso. Toată partea dreaptă, de la Operă spre Catedrală, se numește simplu:

CORSO. Toată partea stângă se numește simplu: SUROGAT. Povestea lor începe acum un veac, când apar aici primele clădiri. Dispariția zidurilor cetății aduce întâi o alee, mai apoi un bulevard și, în sfârșit, o piață (a Victoriei sau a Operei, cum i se mai zice).

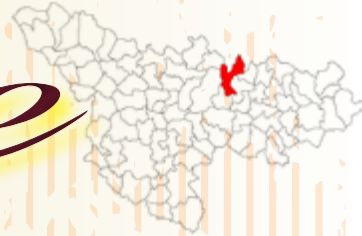
Priviți cu atenție partea dreaptă: Corso. De 100 de ani, lumea se plimbă aici în clipele libere și, fără să ne dăm seama, suntem părtași la un fenomen extraordinar, la o adevărată instituție timișoreană: Corso.

Corso este într-adevăr o instituție proprie Timișoarei. Nu veți găsi niciunde istoria sa. Ea s-a scris și se scrie pe caldarâmul pieței. Timișoreanul, ieșind duminica și la sărbători de la biserică, alege instinctiv plimbarea de pe Corso. Aici se simte acasă; aici se simte om și domn. Aici se plimbă cu familia, cu prietenii.

Corso-ul își are propriile sale reguli. Ele sunt imuabile, în esență, ele sunt reguli civice, pe care le cunoaștem și le respectăm: ne plimbăm liniștiți, destinși; vorbim încet cu cei de lângă noi, ca să nu-i deranjăm pe ceilalți; ne așezăm la o masă, cu o cafea, suc sau bere și punem țara la cale; suntem cetățeni obișnuiți ai urbei și ne respectăm pe noi înșine, respectându-i pe ceilalți.

Priviți cu atenție la ceea ce se întâmplă pe Corso. Și dacă vă place, dacă vă simțiți bine este pentru simplu fapt că această instituție e unică: Corso funcționează doar cu noi, oamenii, și doar pentru noi, cetățeni și oaspeți ai orașului.

Foaia de Brestovăț

Pagină editată de Primăria Brestovăț ■

"ÎNAINTE DE A FI PRIMAR, SUNT CREȘTIN!"

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

La 43 de km. nord-est de municipiul Timișoara, pe malul drept al râului Kizghia, la poalele dealurilor Lipovei, se află o comună frumoasă și nepoluată: Brestovăț. Prima atestare documentară a localității datează din 1440, când aparținea de județul Arad și de cetatea Șoimoș. Ea a existat și în perioada ocupației turcești, cu toate că unele surse afirmă că ar fi fost complet pustiită și reînființată de contele Mercy în 1717. Turcii i-au zis Aga, denumire neoficială care a persistat o perioadă și care a fost preluată de maghiari și mai târziu de administrația românească. Între anii 1735-1737 aici au fost așezate 113 familii de sârbi muntenegreni, de religie ortodoxă. În anul 1797, Brestovățul a ajuns în proprietatea fraților Lukacs, care au colonizat aici un număr mare de coloniști maghiari și slovaci. Mai târziu, trecând localitatea în proprietatea lui Iosif Gaal, este colonizată din nou cu maghiari din Nograd, Niytra și Trencsen. Colonizările nu se opresc aici, pentru că la 1840-1845, la

Brestovăț sosesc coloniști germani din zona Boemiei. După mai bine de 100 de ani de la colonizarea lor, muntenegrenii și-au pierdut limba, fiind asimilați mai ales de către slovaci. Cu timpul maghiarii s-au împușinat, iar după cel de-al Doilea Război Mondial au rămas majoritari românii și slovaci. În 1960 s-a revenit la numele istoric Brestovăț.

Trecută de regimul comunist pe lista așezărilor destinate depopulării, Brestovățul și satele sale au revenit la viață după 1990 și datorită inspirației electorale a cetățenilor săi, prin alegerea domnului Eugen DOBRA, în funcția de primar al comunei. Cu acest om, stăm de vorbă în cea de a doua sa casă-Primăria din Brestovăț.

Domnule primar, suntem la început de drum și editorial și calendaristic, astfel încât, urându-vă un an bogat în realizări vă rog să privim peste umărul calendarului oprindu-ne la anul 2010.

► Vă mulțumesc pentru urare, dorindu-vă atât dumneavoastră, cât și colaboratorilor dumneavoastră, un an cu frumoase împliniri. De altfel, sincer vorbind, prezența primăriei Brestovăț în paginile jurnalului „Banatul”, singurul jurnal regional din România, care oglindește activitatea primăriilor unei regiuni, reprezintă pentru noi, o oportunitate excepțională, de interacțiune cu celelalte instituții administrative din Banatul istoric, fapt ce poate duce la colaborări reciproc avantajoase. Revenind la întrebarea dumneavoastră, vă pot spune că în contextul crizei, anul 2010 a fost totuși, un an destul de bun pentru comuna Brestovăț în sensul că am semnat un contract de finanțare în valoare de 2, 5 milioane euro din fonduri europene pentru asfaltarea tuturor străzilor pe localitatea Brestovăț. Ba mai mult, vom asfalta și drumul comunal Brestovăț – Coșarii. Aș mai aminti în contextul aceleiași întrebări și construirea unei grădinițe moderne în localitatea Brestovăț, cum și renovarea tuturor căminelor culturale știind că de comuna Brestovăț

mai aparțin satele Coșarii, Hodoș, Teș și Lucareț. De mare ajutor, ne este și dotarea cu un buldo-excavator. Apoi, s-au făcut lucrări de reabilitare la Școala cu clasele I-VIII Brestovăț în valoare de 187 mii lei constând în consolidare fundație, reparații interioare, reparații instalație electrică și montare a unei centrale pentru încălzire cu lemn.

Destul de multe realizări, ba chiar foarte multe, dacă ne gândim domnule primar, la timpul scurt de la trecutele alegeri și la reușita dumneavoastră de a semna contractul de 2, 5 milioane de euro.

► Și asta nu e totul; mai consemnați vă rog, că tot în această perioadă, s-au început lucrările de alimentare cu apă a localității Lucareț lucrări aflate într-o fază destul de avansată.

Mai aveți?

► Mai am, s-au asfaltat 400 metri drum comunal în localitatea Teș.

400 de metri de asfalt în Teș, în vreme ce sunt orașe unde nu se asfaltează nimic cu anii! Îmi spunea cineva că la Brestovăț, căminul e luminat ca un stadion olimpic?

► Poate nu chiar, dar după ce s-a montat instalația electrică în curtea Căminului cultural Brestovăț, este iluminată în parametrii satisfăcători toată curtea.

Dar „Tabăra creștină”?

► Era să uit, dar mă bucur că se știe de ea.

Dacă nu se știa, nu v-aș fi întreat.

► E adevărat, am sprijinit Biserica Băbistă din localitatea Teș în organizarea „Taberei creștine” care a avut loc în luna iunie 2010.

Un gest excepțional!

► Înainte de a fi primar, sunt creștin!

(va urma)

BISERICA "SFÂNTUL GHEORGHE"

În jurul anului 1471, în Lucareț, alături de românii băștinași se așază sârbi refugiați din calea turcilor. Colonizarea populației sârbești este sprijinită de regele Matei Corvin și de Pavel Chinezul. Către sfârșitul secolului al XVIII-lea, domeniul Lucareț este cumpărat de frații aromâni Agora, originari din Macedonia. Aceștia sunt considerați - conform tradiției locale, dar și unei însemnări de pe o Evanghelie păstrată în biserică - ctitorii bisericii ortodoxe sârbe, cu hramul „Sfântul Gheorghe”. Aceasta a fost ridicată între anii 1790-1792 din bârne de stejar, având pereții tencuiți cu pământ, atât la exterior, cât și la interior. Peste pronaos se înalță un turn de lemn. La început, învelitoarea turnului a fost de șindrilă, apoi a fost înlocuită cu țiglă profilată (1945). E posibil ca atunci să fi fost acoperită și pictura care se presupune că împodobește bolta semicilindrică a naosului, în curtea bisericii se mai păstrează și azi o mică clopotniță separată.

Foaia de Grădinari

Pagină editată de Primăria Grădinari ■

Sportivi cu care ne mândrim

Dorinel Munteanu, născut în 25 iunie 1968 în comuna Grădinari, județul Caraș-Severin, este fost component al generației de aur, așa cum este numită echipa din care a făcut parte alături de legendarul Gheorghe Hagî și de alți fotbaliști de marcă pe care echipa națională a României i-a avut în propria ogradă.

► Cariera:

Supranumit "Neamțul" după ce a evoluat o lungă perioadă în campionatul Germaniei, Dorinel Munteanu era respectat de colegi și pentru munca depusă în teren, fapt ce i-a mai atras o poreclă aceea fiind "Furnica".

În anul 2004 Dorinel se întoarce în România la Steaua, cu care câștigă și titlul de campion. În anul 2005 acesta merge la CFR Cluj ca antrenor-jucător la respectabila vârstă de 37 de ani. A reușit să strângă cele mai multe selecții de la echipa națională, depășindu-l la acest capitol pe colegul său din teren Gheorghe Hagî.

De la frageda vârstă de 14 ani, Dorinel Munteanu evolua la echipa de seniori a echipei FC Oravița în Liga a treia din România, pe perioada comunistă fiind o regulă ca fiecare echipă să aibă în componență cel puțin 2 jucători ce nu au împlinit încă 18 ani, iar datorită calităților sale remarcabile, Dorinel Munteanu a fost cooptat de la vârsta de 14 ani.

În ciuda greutăților întâmpinate în viața personală, Dorinel Munteanu s-a impus la echipa la care a evoluat de la vârsta de 14 ani, greutățile din familie datorate morții tatălui său neîmpiedicându-l să se lanseze în fotbalul mare.

Primul său joc în divizia A a avut loc pe data de 21.08.1988, meci disputat între echipele Victoria București - FC Olt Scornicești încheiat cu scorul de 0-0, pe când acesta evolua la FC Olt Scornicești, în acel an clasându-se pe locul 8 al diviziei A.

La echipa națională a României, Dorinel Munteanu a debutat la 23 de ani pe data de 23.05.1991, într-un meci pierdut în Norvegia de echipa noastră. Are cel mai bogat palmares din istoria echipei naționale, 131 de meciuri jucate și 16 goluri marcate.

DE VORBĂ CU PRIMARUL NOSTRU

Domnule primar, vă mulțumim din începutul dialogului nostru, pentru amabilitatea de a sta de vorbă cu noi, într-un interviu găzduit în chiar "Foaia de Grădinari", parte, a cunoscutului jurnal "Banatul - jurnal al primăriilor din Banatul istoric". Cum a fost anul care a trecut pentru dumneavoastră ca primar al comunei Grădinari?

► Anul 2010 a fost un an destul de greu, dar cu toate acestea am reușit să îl trecem cu bine. Când spun aceasta mă gândesc la faptul că am reușit să asigurăm o bună funcționare a tuturor instituțiilor de la nivel de comună: primărie, cele 2 școli ale comunei, cele 2 grădinițe, serviciile de gospodărie comunală, serviciul de situații de urgență și cele 2 cămine culturale. În afara acestora am reușit și câteva lucrări cum ar fi: schimbarea acoperișului la sediul primăriei, renovări și dotări la Casa Culturală Cacova precum și lucrări de infrastructură la drumuri și poduri.

Ce așteptați de la anul 2011?

► În cursul anului 2011 așteptăm un an mai bun atât ca funcționare a instituțiilor publice locale precum și demararea unor proiecte.

Ce proiecte le doriți împlinite pentru comuna noastră în acest an?

► Împreună cu Consiliul Local avem depus proiect pe măsura 322 proiect declarat eligibil și pentru care așteptăm semnarea contractului de finanțare, acest proiect referindu-se la lucrări de in-

frastructură, apă și canal în localitatea Greoni, un after-scholl în Grădinari precum și lucrări de reabilitare și dotare cu mobilier și încălzire centrală a Căminului Cultural din Grădinari. De asemenea am demarat lucrările de proiectare pentru o grădiniță nouă la Grădinari, proiect desfășurat prin Ministerul Învățământului. Tot în cursul acestui an așteptăm perioa-

da de depunere a 3 proiecte: primul se referă la proiectul transfrontalier pentru amenajarea pieței din Grădinari (Cacova), proiect în parteneriat cu comuna Vârșeț din Serbia; al doilea se referă la infrastructura în drumuri agricole iar al treilea cuprinde un centru de documentare turistică.

Recent ați vizitat țara vecină și prietenă Serbia. Care a fost scopul deplasării și cu ce impresii v-ați întors?

► Este adevărat că în perioada

21-22 ianuarie am fost în Serbia la invitația comunității locale de la Nicolinț. În această deplasare am fost însoțit de viceprimar - Iancu LEPA, secretar - Marius ROȘIAN MITROVICI, consilier - Ilie Marian SPOREA, directorul Casei Culturale Greoni - Elena LEPA, preotul parohiei Grădinari - Vichenție MOLIN și un număr de 30 de tineri din comună. Scopul acestei deplasări a fost socializarea tinerilor noștri cu cei din Nicolinț-Serbia. În data de 22 ianuarie tinerii care ne-au însoțit au susținut un spectacol muzical-coregrafic la Căminul Cultural Nicolinț. Am rămas plăcut impresionat de faptul că sala din Nicolinț s-a dovedit a fi neîncăpătoare, la acest spectacol fiind prezente peste 250 de persoane. La sfârșitul vizitei am lansat invitația celor din comuna Alibunar sat Nicolinț de a ne întoarce această vizită.

Ce asemănări există între prioritățile comunei vizitate în Serbia și comuna noastră?

► Referitor la prioritățile celor două comune și anume Grădinari și Alibunar am avut discuții pe parcursul celor două zile pentru urgentarea a două proiecte transfrontaliere demarate în urmă cu un an și anume: cu comuna Alibunar un proiect în domeniul situațiilor de urgență, iar cu comunitatea locală din Nicolinț un proiect cultural. Aș dori să fac precizarea că în comunitatea locală de la Nicolinț-Serbia în anii 1750 un număr de 30 de familii din Cacova s-au stabilit în această localitate, iar în prezent 98% din locuitorii comunității din Nicolinț sunt români.

TRANSPARENȚĂ ADMINISTRATIVĂ

► HOTĂRÂREA nr 1 din 11. 01. 2011

Cu privire la completarea domeniului comunei

► HOTĂRÂREA nr 2 din 31. 01. 2011

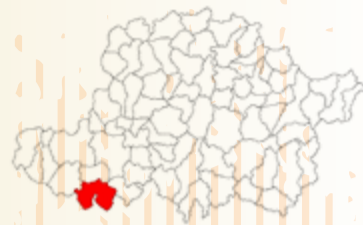
Cu privire la aprobarea planului de acțiuni, lucrări de interes local, lista bunurilor care sunt de strictă necesitate și lista bunurilor care nu sunt de strictă necesitate.

Criteriile privind limitele minime și maxime ale veniturilor și potențiale provenite din valorificarea bunurilor ce depășesc cantitativ categoria de bunuri considerate de strictă necesitate pentru nevoile unei familii conform anexelor 1, 2, 3, 4.

Această hotărâre este conform legii nr. 416/2001, privind venitul minim garantat.

Foaia de Vinga

Pagină editată de Primăria Vinga ■

VINGA PENTRU OASPEȚII NOȘTRI

Prima atestare a localității Vinga datează din 1231. După ce a fost jefuită și distrusă de turci, Vinga a fost repopulată la 1741^[1] (după alte surse la 1737^[2]) cu circa 125 de familii de bulgari din Kripoveț (vestul Bulgariei), care au traversat Dunărea și s-au stabilit în diferite părți din Câmpia Banatului. La 1 august 1744, Vinga a primit statutul de oraș, având un magistrat și diverse privilegii din partea împărătesei Maria Tereza. După Primul Război Mondial, multe familii de bulgari din Vinga s-au mutat în Arad și Timișoara. După cel de-al Doilea Război Mondial, s-a produs un adevărat exod al bulgarilor spre orașe, deoarece familiile bulgare dețineau proprietăți importante de pământ și ca atare au fost expropriate de regimul comunist. Odată cu reorganizarea teritorial-administrativă comunistă, localitatea și-a pierdut statutul de oraș. 1 august a rămas ziua oficială a Vingăi.

► Obiective turistice

Deși nu deține elemente ale fondului turistic natural de mare valoare, fondul construit al comunei Vinga, rezultat al comuniunii mai multor etnii, este unul deosebit și de mare interes. Cel mai important obiectiv turistic de natură antropică este biserica romano-catolică cu două turle, monument de arhitectură datat din anul 1892. Biserica construită în stilul baroc este opera arhitectului E. Reiter și nu trebuie ocolită de turiștii aflați în comună sau în tranzit prin aceste locuri.

- Biserica romano-catolică
- Clădirea primăriei
- Fosta fabrică de ciocolată "Vinga"

Economia comunei cunoaște în prezent o dinamică puternică, cu creșteri importante semnalate în toate sectoarele de activitate. Comerțul și industria ușoară dețin ponderi importante în spectrul economic al comunei.

Vinga este una din cele mai însemnate comune ale județului Arad, cu puternice accente de urbanizare. Locuitorii sunt în mare parte de origine bulgară, veniți din țara de baștină, datorită vieții grele din perioada dominației otomane.

Aceștia, aflați în intimitatea unei mănăstiri franciscane din Ciprovec s-au răsculat în 1688 împotriva cotropitorului nemilos, dar fără sorți de izbândă. Dorința lor, animată din setea de libertate, a fost înăbușită în sânge. Supraviețuitorii s-au văzut constrânși să emigreze, la început, peste Dunăre la Craiova și în împrejurimi. Pe urmă, în scopul unei adăpostiri mai sigure, traversează Carpații oprindu-se la Deva și în Vințul de Jos, iar în final, după un pelerinaj istovitor de 53 de ani, coboară în câmpia Banatului, stabilindu-se la Vinga,

pe atunci depopulată, în toamna anului 1741 în număr de cca. 125 de familii.

Aici în 1749 își construiesc o mănăstire și biserică. Stabilindu-se definitiv în zonă și profitând de o viață mai liniștită, încep să prospere și să se dezvolte numeric, astfel că după un secol și jumătate colonia lor număra cca. 5000 de suflete, iar biserica între timp a devenit prea mică.

În anul 1880 la o adunare obștească se propune și se aprobă ridicarea unei noi biserici mai mari și mai încăpătoare. Se acceptă proiectul, în stil neogotic, al arhitectului Reiter Eduard din Viena. Încep pregătirile și se adună fondurile necesare, din contribuția lor benevolă, timp de zece ani, contribuind la pregătirea materialului necesar construcției. Prelucrează cărămida manual, cca. 3.000.000 bucăți, arzând-o în cuptoare aflate la marginea localității. La 30 Iunie 1890, deschid lucrările, conduși de ing. Antony Toma și Hostalek Carol, prin depunerea pietrei de temelie în fundația turnului drept, la 6 m adâncime. Toată suflarea participă la această lucrare. Însuflețiți cu un zel uimitor, ca un harnic roi de albine, zilnic trudes cca. 15-45 meseriași și 50-150 credincioși voluntari.

La 14 August 1891 crucile deja strălucesc în vârful turnurilor, iar clădirea este acoperită. După alte zece luni, lucrarea este finalizată. Cu o bucurie și satisfacție nemărginită, la 12 Iulie 1892 participă cu toții la sfințirea și inaugurarea noii biserici, oficiată de episcopul Dessewffy Alexandru.

Clădirea are formatul unei cruci duble, având următoarele dimensiuni: înălțimea turnurilor de 65 m, înălțimea clădirii 36 m, lungimea 63 m, lățimea 25 m.

Interiorul este dotat cu nouă altare, împodobite cu 43 statui din lemn. Toate acestea sunt executate de societatea sculptorului tirolez Rungaldier Iosif. Manopera este suportată pentru: altarul principal "Sf. Treime", altarul "Sf. Cruci" și "Sf. Iosif" de administrația primăriei locale,

altarul "Maica Domnului" de Rankov Francisc, altarul "Sf. Petru" de Augustinov Petru, altarul "Sf. Anton" de Cokanj Anton, altarul "Sf. Mihai" de Necov Bonaventura.

Altarele "Inima lui Isus" și "Maica Îndurată" de Guran Nicolaie.

Cele două candelabre din lemn sunt donate de sculptorul Rungaldier Iosif.

Baptisteriul (din marmură și lemn) l-a donat episcopul Dessewffy Alexandru.

Băncile, din lemn de esență tare, 52 bucăți, sunt lucrate și aduse din Segedin. Tâmplăria celor 4 confesionale și 22 uși (7 exterioare și 15 interioare) au fost lucrate în Vinga de Eckel Francisc.

Geamurile și vitraliile sunt confecționate de Kriszter Ioan din Budapesta.

În turnul din dreapta se instalează trei clopote din fosta biserică și două aduse din Timișoara, dar în timpul Primului Război Mondial 4 au fost cedate pentru interes militar. Au rămas doar cu primul lor clopot, ce datează din 1976, având greutatea 330 kg.

De asemenea, și credincioșii Bartulov Dumitru și Smok Nicolaie donează bani pentru două clopote mai mici, respectiv 236 kg și 102 kg.

Orga (pneumatică) 32 de registre, este opera lui Wegestein Lipot, montată în 1914.

În 1919 o furtună dezlănțuită smulge partea superioară a turnului stâng. Din motive de siguranță se demontează și vârful turnului drept, iar în 1929 ambele sunt refăcute, dar cu 3 m mai scurte. Biserica este retencuită integral pe exterior și stropită cu un colorant asemănător cimentului.

În anul următor se mai efectuează o reparație generală exterioară și se schimbă plăcile din eternit de pe acoperiș.

Atât în anul 1967 cât și în 1988-1989 este reparată și în interior. Toate acestea au fost efectuate prin contribuții, în condiții nu chiar prielnice, mai ales în ultimele decenii, când au fost deseori dezavantajați administrativ, însă sufletește impulsionați prin simbolul adevărilor veșnice, sintetizate în fraza dictonului grefat pe bolta acestui impunător lăcaș spiritual, Biserica Romano-Catolică "Sfânta Treime" din Vinga : OMNIA AD MAJOREM DEI GLORIAM, - adică : TOTUL SPRE MAI MAREA CİNSTE A LUI DUMNEZEU. La marginea comunei, lângă drumul național, se găsește un camping cu căsuțe și bufet.

Foaia de Remetea Mare

Pagină editată de Primăria Remetea Mare ■

ȘCOALA CU CLASELE I-VIII REMETEA MARE

Situată în centrul localității Remetea Mare, având în vecinătate Biserica ortodoxă din sat, Școala cu clasele I – VIII Remetea Mare dispune de două clădiri, o clădire construită în anul 1953 și reabilitată în anul 2008 prin fonduri de la Banca Mondială, iar cealaltă construită în anul 1987 și reabilitată termic în anul 2010 cu finanțare de la Primăria Remetea Mare, prin amabilitatea domnului primar Ilie GOLUBOV și a Consiliului Local. În ambele clădiri există încălzire centrală.

Școala cu clasele I – VIII Remetea Mare este o școală de tradiție în zona de pustă a Banatului, de pe băncile ei ieșind oameni de seamă care fac cinste comunității, în fiecare an, elevii absolvenți ai acestei instituții de învățământ înscriindu-se la licee de renume din Timișoara.

În prezent, elevii Școlii cu clasele I – VIII Remetea Mare își desfășoară activitatea în condiții optime, sălile de clasă fiind dotate cu mobilier nou, școala beneficiind de cabinete moderne a căror dotarea s-a făcut cu fonduri de la Ministerul Educației. În școală există un cabinet de informatică dotat cu 20 de calculatoare performante conectate la Internet, un cabinet de matematică, un cabinet de biologie, un cabinet de fizică-chimie, un cabinet de istorie-geografie, o sală de bibliotecă unde elevii pot răsfoi peste

2000 de volume, o sală de sport cu aparatură modernă.

Elevii beneficiază, de asemenea, de un învățământ de calitate, cadrele didactice din

școală fiind titulare, având o pregătire profesională deosebită, obținută prin susținerea gradelor didactice, majoritatea fiind cu gradul I.

Elevii ciclului primar își desfășoară activitatea în clădirea reabilitată a școlii, în clase distincte, fiind implicați în diverse activități și concursuri școlare și

extrașcolare la care obțin rezultate foarte bune.

Școlii cu clasele I – VIII Remetea Mare îi sunt arondate ca structuri Grădinița Remetea Mare, Școala cu clasele I – IV Ianova și Grădinița Ianova.

Aceste instituții își desfășoară activitatea în clădiri moderne, reabilitate, elevii și preșcolarii bucurându-se de condiții foarte bune de studiu și de joacă. Clădirile celor două grădinițe dispun de grupuri sanitare interioare și de apă curentă.

Clădirea Grădiniței Remetea Mare este construită în anul 2002, este o clădire nouă ce are amenajat în curte un spațiu de joacă pentru copii.

Clădirea Grădiniței Ianova și a Școlii cu clasele I – IV Ianova a fost reabilitată în anul 2002, este dotată cu bibliotecă, sală de sport și spațiu de joacă pentru copii.

În data de 18 februarie 2011, Școala cu clasele I – VIII Remetea Mare organizează « Ziua porților deschise », prilej cu care vă invităm să îi călcați pragul, pentru a cunoaște o școală prietenoasă, o școală pentru fiecare.

ARTICOL REALIZAT DE:

Prof. Mihaela CEPEHA, Director al Școlii cu clasele I – VIII Remetea Mare

Prof. Mariana DRĂGHIA,

Consilier cu proiecte și programe al Școlii cu clasele I – VIII Remetea Mare

CONACUL BARONULUI AMBROZIE

În anul 1820, baronii Ambrozie construiesc un conac impunător la ieșire din satul Remetea Mare, în stânga drumului care ducea spre Timișoara. În secolul XX, în perioada interbelică, conacului i se adaugă alte clădiri, micul domeniu de pe malul râului Bega aparținând la anul 1935 lui Bozsák Francisc, emigrat în fosta Republică Federală a Germaniei, acolo unde a și decedat, se pare, chiar în anul 1989. După tipicul sistemului comunist, după anul 1948 Conacul Ambrozie a intrat în administrarea Cooperăției (UJCOOP), care l-a transformat în complexul turistic “Privighetoarea Banatului”. După Revoluție, Federal Coop, “urmașa” UJCOOP, a înstrăinat complexul turistic, fără să bănuiască faptul că vor apărea mandatarii urmașilor moștenitori ai familiei Bozsák, care au revendicat în anul 1991 conacul, apoi cele 10,3 hectare de teren aferent în 1992. Mandatarii au primit de la stat 8,6 hectare din terenul revendicat, iar între anii 1997 și 1998, castelul și restul terenului. Din păcate, castelul Ambrozie se află în prezent în paragină.

Binefăcătorii bisericii

Una dintre cele mai vechi biserici ortodoxe române din Banatul de șes s-a zidit la Remetea Mare în prima jumătate a secolului al XVIII-lea. În anul 1743 biserica este sfințită de episcopul Moise Putnic al Timișoarei. În anul 1910 vechea biserică (degradată de intemperii și neîncăpătoare pentru numărul mare de enoriași) a fost demolată, iar în anul 1911 a fost zidită biserica nouă, din cărămidă, fiind sfințită la 21 noiembrie 1911 de către P.S.S. Ioan I. Papp, episcopul Aradului.

La zidirea unui lăcaș de cult, ctitori sunt toți membri comunității bisericești (tot natul, cum ar veni). Sunt însă și credincioși care fac donații în nume personal sau muncesc în folosul bisericii. La Remetea Mare, binefăcătorii bisericii ortodoxe române au fost de toate națiile și de toate religiile, într-o frățietate ecumenică exemplară! Astfel, groful Gyula Ambrozy donează clopotul mare și policandrul cel mare, evreul Mauriciu Weswly donează

chivotul, un coreligionar de-al acestuia dăruiește bisericii o cădelniță, banca Hitelszovet-Kazet din Remetea dăruie un frumos prapor de culoare roșie, tâmplarul Kovacs Martin a lucrat fără plată “Mormântul Domnului Iisus”, învățătorul Iosif Leu donează candela din fața icoanei Sfintei Treimi, Ioan Voivodescu, două icoane pictate în ulei, Toma Blagoe, praznicarele, familia Ștencu, epitaful, iar elevii școlii din sat, membri ai Societății Samariteanul Milostiv, donează o troiță pentru pistol, nouă icoane mari, praporul “Sfântul Gheorghe”, praporul “Arhanghelul Mihail”, șase icoane mici de închinat, un clopoțel cu patru piese pe pistol etc.

Foaia de Jimbolia

Pagină editată de Primăria Jimbolia ■

JIMBOLIA PENTRU PRIETENII EI...

Prima atestare documentară este sub numele de Chumbul în dijele papale din 1333. A fost colonizată în 1766 cu populație germană și denumită Hatzfeld. Din 1924 aparține României sub numele de Jimbolia.

Deoarece localitatea Jimbolia era de la colonizarea în 1766, mai mare (405 case) decât localitățile din împrejurime (cu numai 50-300 case), a ajuns de timpuriu loc de târg cu importanță economică în teritoriul aflat între orașele Timișoara și Kikinda. De aceea, de mai multe ori în decursul istoriei sale a fost sediu administrativ pentru comunele din împrejurime.

Din 1766 până în 1778 este comună (între 1766-1768 comună dublă : Hatzfeld-Landestreu), în cadrul domeniului de coroană a familiei Habsburg. Între 1778-1890 aparține ca târgușor de Comitatul Torontal cu capitala la Becicherecul Mare (azi Zrenjanin în Iugoslavia). De districtul Jimbolia, (Zsombolyai járás) (1890-1918) au

aparținut: comuna Zsombolya (Jimbolia), Grabác (Grabați) și Vizezsdia (Vizejdia). În perioada 1918-1924 Jimbolia a aparținut Iugoslaviei, județului Belgrad, sub numele de Dzombolj. După predarea Jimboliei Statului Român la 10 aprilie 1924 în urma unui schimb de teritorii cu statul vecin, s-a format o nouă plasă cu sediul la Jimbolia. De Plasa Jimbolia în județul Timiș-Torontal, în perioada interbelică (1924-1950) aparțineau următoarele 8 localități: Jimbolia, Cărpiniș, Iecea Mare, Iecea Mică, Cenei, Bobda, Checea, Beregsău Mic.

În 1950 conform noii legi de împărțire teritorială (5/1950), este declarat oraș de subordonare raională fără reședință de raion în raionul Timișoara, regiunea Timișoara. De raionul Jimbolia (15.01.1956 - 1.01.1961) au aparținut 24 localități organiza-

te în 14 comune și un oraș de subordonare raională.

La 16 februarie 1968 după noua împărțire administrativă a teritoriului României, Jimbolia devine al treilea oraș ca mărime după Timișoara și Lugoj în județul Timiș.

În ultimii ani, după Revoluția din Decembrie 1989, orașul a parcurs ample transformări de ordin economic, politic și social. Prezentul orașului este marcat de perspective pozitive în privința investițiilor străine, dotărilor edilitare și a dezvoltării orașului în general.

Statuia Sfântului Florian, protectorul pompierilor și simbol al orașului

UNIC ÎN ROMÂNIA

Muzeul Presei Românești din Jimbolia a fost inaugurat în ziua de 14 septembrie 2007, ca o primă instituție de acest fel în România, rară chiar și în Europa (în Germania, la Aachen, și în Portugalia).

Muzeul a primit numele lui Sever Bocu, fruntaș bănățean născut la Șiștarovăț, cel care la anul 1917 scotea la Kiev pentru prizonierii de război români din lagăre un ziar numit „România Mare”. Gazetar la „Tribuna” - Arad, „Vestul” și „Voința Banatului” - Timișoara, deputat la anul 1921, guvernator al ținutului Timiș între 1938 - 1940, ales la anul 1946 deputat de Timiș-Torontal, arestat în anul 1950, Sever Bocu a fost dus în temnița de la Sighetul Marmăției, acolo unde sfârșește din viață în ianuarie 1951. Dorința "responsabililor Muzeului Presei Românești 'Sever Bocu'" a fost și este aceea de a colecționa presă - indiferent de limba de apariție - din toată România. Punctul de plecare al Muzeului l-a constituit colecția de ziare a Fundației poetului Petre Stoica (Fundația deține peste 15.000 de volume în limbile română și germană, unele de mare valoare bibliografică, colecții numismatice, filatelice, cartofilie, ex-libris, importante manuscrise aparținând unor scriitori români și germani, tablouri, gravuri, obiecte casnice muzeale). Muzeul Sever Bocu se află în posesia a numeroase almanahuri și calendare (secolele XIX, XX), apoi a unor documente legate de viața internă a publicațiilor (legitimații, plicuri etc), fotografii de epocă, o bibliotecă de specialitate destul de vastă care tratează domeniul mediei scrise. Încăperile muzeului adăpostesc specimene de ziare rare, fotografii din viața cotidiană a tipografilor, desene de presă, o tiparniță și alte piese de folosință tipografică. Este prezentă și presa apărută după 1989, cu precădere numărul unu al fiecărei publicații postdecembriste, dăruit Muzeului unicat din Jimbolia.

"Am ales medicina la sfatul tatălui meu"

Domnule doctor Ștefan Costea, „Foaia de Jimbolia”, cu locul său bine definit în cadrul jurnalului „Banatul” - jurnal al Primăriilor din Banatul istoric, vrea să afle de ce un tânăr - aproape jimbolian, a ales să devină medic?

► În debutul răspunsului meu, vreau să felicit conducerea tuturor primăriilor prezente în paginile acestui jurnal pentru ținuta majestoasă pe care au hotărât să o impună gazetei, ca și pentru inițiativa cu totul nouă, de a strânge în buchetul paginilor unui jurnal, primăriile din Țara Banatului. Iar răspunsul meu privind opțiunea unui destin - al meu în cazul de față - este că am ales medicina la sfatul tatălui meu care, probabil, a intuit că așa avea aptitudinile necesare acestei profesii.

Ați adus vorba de primării; în ce relații vă aflați ca și conducător de instituție, cu primăria orașului nostru?

► Excelente! În Primăria Jimbolia nu funcționează criteriile politice. Atât primarul, cât și viceprimarul, oameni de mare calitate, sunt foarte apropiați și interesați de nevoile spitalului.

Munca dumneavoastră presupune mult altruism, totuși e necesar ca medicul să-și reprime - în contact cu pacientul - anumite sentimente pe care, volens-nolens, le trăiește?

► Nu se poate pune problema așa. Singurul sentiment pe care trebuie ca pacientul să nu îl perceapă este nesiguranța noastră uneori.

Domnule doctor, cât la sută din vindecare o face psihicul pacientului, și cât tratamentul prescris de medic?

► Nimeni nu poate cuantifica acest lucru. Cert este că un caracter optimist, o gândire pozitivă și, mai ales, încrederea în medic duc la o evoluție mult mai bună a procesului de vindecare.

Trăiți, trăim într-o țară cu o ierarhie socială vanghelizată, și cu un sistem de valori becalizat; care credeți că ar fi remediul optim pentru a ne vindeca?

► Mi-am pierdut orice speranță pentru generația noastră. Poate când va veni la conducere generația care acum are 20-30 de ani, cu stagii de pregătire în străinătate, cu alte modele, să se schimbe ceva. Acum nu există voință politică.

Foaia F de Păuliș

Pagină editată de Primăria Păuliș ■

PĂULIȘ PENTRU OASPEȚII NOȘTRI

Pentru orice turist care tranzitează comuna sau poposește la Păuliș, senzația că pășește pe un pământ încărcat de istorie este pe deplin justificată. În spațiul românesc, toți am învățat la lecțiile de istorie că la Păuliș s-a scris cu litere de sânge: „Pe aici nu se trece!” Stă mărturie în acest sens Monumentul închinat eroilor căzuți aici în anul 1944. Astfel, Păulișul este perceput ca o poartă strategică, care face legătura între Câmpia Aradului și defileul Văii Mureșului, poartă apărată cu multe jertfe de-a lungul istoriei noastre multimilenare. Doar turiștii mai avizați cunosc faptul că Păulișul este, totodată, și o poartă de intrare în Podgoria Aradului. Un alt titlu de excelență, care face legătura, în chip fericit, între istoria acestui teritoriu și principala îndeletnicire tradițională a gospodarilor de aici. Vorbind despre viticultura de la Păuliș, trebuie să facem mențiunea că este o activitate economică la fel de veche ca și istoria comunei, fapt care demonstrează pe deplin permanența românească în acest spațiu etnic.

EROI AI PĂULIȘULUI

SAVU FLORICA

**ROMÂNIA
CONSILIUL LOCAL AL ORAȘULUI
TÂRGU OCNA**

CERTIFICAT DE DECES

Numele de familie: SAVU
Prenumele: FLORICA
Sexul: femeiesc
Data nașterii: 1930
Comuna: PĂULIȘ
Județul: ARAD
Prenumele tatălui: NECULAI
Prenumele mamei: ELISABETA

LOCUL ȘI DATA DECESULUI

Orașul: TÂRGU OCNA
Județul: BACĂU
Anul: 1950 - unamienouăsutccincizcci
Luna: mai
Ziua: 28 douăzecișiopt
Decesul a fost trecut în registrul stării civile la nr. 87 din anul 1950, luna mai, ziua 29, în orașul TÂRGU OCNA, județul BACĂU
Ultimul domiciliu: comuna PĂULIȘ
Eliberat astăzi 22.09.1994, cu nr. 8550.

Semnătura,
ss. indescifrabil

Venirea comunismului a pus românii, în fața unui dușman pe care nu l-au cunoscut niciodată în istorie. Comunismul a vrut totul. Pe lângă bunurile materiale, a impus oamenilor renunțarea la credința în Dumnezeu, la istorie, la cultură și tradiție. Au fost însă oameni care au intuit pericolul și și-au pus viața stavilă fără să se mai întrebe dacă vor birui sau nu.

Un exemplu de curaj și profund patriotism l-a dovedit Savu Florica, născută la 23 mai 1930 în Păuliș, județul Arad, o elevă eminentă, de religie ortodoxă și de o moralitate desăvârșită. A terminat clasa a VI-a a școlii primare de stat din Păuliș, cu media de 9,10. A fost arestată pentru activitate anti-comunistă, fiind elevă la Școala Normală Ortodoxă Română de conducătoare Beiuș, în anul 1947 (avea 17 ani).

După arestarea sa a fost supusă torturilor timp de 3 ani în închisoarea deținuților politici de la Târgu Ocna. Savu Florica a fost asasinată în închisoare pe data de 28 mai 1950, iar certificatul de deces a fost eliberat familiei îndoliațe în data de 22.09.1994.

Ea a murit învingătoare, lăsând urmașilor mesajul exemplar al unei vieți trăite sub semnul adevărului, al dreptății și al onoarei.

TRANSPARENȚĂ ADMINISTRATIVĂ

- ▶ Hotărârea nr. 7 din 27. 01. 2011
Privind stabilirea limitelor minime a veniturilor ce pot fi obținute din valorificarea unor bunuri în vederea aplicării Legii nr. 416/2001 pe anul 2011.
- ▶ Hotărârea nr. 8 din 27. 01. 2011
Privind aprobarea planului de acțiuni sau de lucrări de interes local pe anul 2011 conform Legii nr. 416/2001 modificată și completată prin legea nr. 276/2010.
- ▶ Hotărârea nr. 9 din 27. 01. 2011
Privind mandatarea reprezentantului Consiliului Local Păuliș în Adunarea Generală a acționarilor SC Compania de Apă Arad SA, să voteze bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2011 și situațiile financiare ale exercițiului financiar 2010.
- ▶ Hotărârea nr. 10 din 27. 01. 2011
Privind stabilirea taxei speciale pentru desfacerea căsătoriei prin divorț pe cale administrativă.
- ▶ Hotărârea nr. 11 din 27. 01. 2011
Privind modificarea organigramei și a statului de funcții a aparatului de specialitate al Primăriei Comunei Păuliș.

**PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
Viorel ILEA**

**Secretar,
Simona PASCU**

PLANUL ANUAL DE ACȚIUNI SAU DE LUCRĂRI DE INTERES LOCAL PE ANUL 2011

NR. CRT	CATEGORIA DE LUCRĂRI	NR. ORE PLANIFICATE
1	Curățirea manuală a șanțurilor și a canalelor aparținând domeniului public	1200
2	Desfundarea manuală a podurilor și podețelor	900
3	Degajarea terenului de frunze și crengi (resturi vegetale) în parcuri și spații verzi	2100
4	Curățirea platformelor de gunoi amplasate în localitate	2200
5	Cosirea manuală a vegetației ierboase pe pășunea comună	700
6	Nivelarea mușuroaielor pe pășunea comună	500
7	Crăpat, transportat și depozitat lemne pentru foc la primărie, cămine culturale, școli, grădinițe	2600
8	Curățirea manuală de zăpadă a străzilor și a trotuarelor	1700
9	Transport și împrăștiat manual material pietriș și antiderapant pe străzi și trotuare	1400
10	Împrăștiat manual piatră pe străzi (lucrări de pietruire)	900
11	Lucrări de curățire și întreținerea spațiilor aparținând domeniului public (cimitire, pe malul Mureșului etc.)	2300
TOTAL ORE PLANIFICATE		16.500

OAMENI DIN ȚARA BANATULUI

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

"Muzica trebuie să aducă foc în inimile bărbaților și lacrimi în ochii doamnelor", spunea un geniu în compozițiile căruia, demonii, vântul și apa au ceva de spus. Cu cântecele sale, Petrică Moise, innouează ochii fetelor tătăiate împotriva păcatului și aprinde patimile bărbaților neînșăuați. Cum se întâlnesc în menire, oamenii botezați în roua iubirii...

Scriam despre el: Petrică Moise, trebuie socotit în calendarul folclorului românesc, o duminică fără sfârșit; iar astăzi, tot mai mulți oameni - pe care glasul său îi despăgubește de griji - cred la fel.

Vasile TODI

Țara Banatului, de ce vă place să numiți așa - numai așa - pământul aflat între Mureș, Tisa, Dunăre și Carpați?

► Așa, numai așa, îmi place întrebarea e provocatoare. M-am născut la Chișoda, o localitate lângă Timișoara, la 4 km de Timișoara, într-un sat din pusta Banatului. Am venit pe lume în 19 iunie 1947, școala primară, clasele primare, 7 clase le-am absolvit tot la Chișoda, am învățat bine la școală, pot să mă laud cu asta, am fost 7 ani premiant și lumea în care m-am născut eu, lumea satului bănațan de pustă, din acei ani, au fost poate cei mai frumoși, ca pentru orice om, anii copilăriei. Am crescut într-o lume mirifică, o lume de oameni buni, cu obiceiuri frumoase, cu tradiții extraordinare. În fiecare duminică se făcea joc la Căminul Cultural, așa se numea Casa Națională, se numea Cămin Cultural. La Căminul Cultural veneau

sătenii mei de la Chișoda în fiecare duminică, junii și fetele și cei căsătoriți îmbrăcați în hainele cele mai bune. Se cânta muzică națională, așa o numesc eu muzică națională, muzica noastră populară eu o numesc națională, pentru că ne reprezintă pe noi ca nație. Veneau oamenii cu tot sufletul să se petreacă uitând de preblemele de zi cu zi. Am trăit într-o lume atât de frumoasă, care m-a fermecat, m-a fascinat. După absolvirea școlii generale, am dat admitere la Liceul de Muzică din Timișoara, Școala Medie de Muzică și Arte Plastice pe care am absolvit-o în anul 1976. Vremurile s-au schimbat foarte mult de când am trăit eu în acel sat minunat, la Chișoda. Cu timpul am învățat la școala de Țara Loviștei sau de Țara Oașului sau de Țara Maramureșului. Mai târziu, noi bănațenii suntem orgolioși, suntem făloși, mi-am pus o întrebare și am zis, de ce numai Țara Hațegului, Țara Făgărașului, de ce nu și Țara Banatului, pentru că este un loc lăsat de Dumnezeu, binecuvântat de Dumnezeu în partea de sud-vest a țării, cu pământ bogat, cu oameni talentați, oameni frumoși, femei frumoase, cu obiceiuri extraordinare. Eu nu am uitat de unde am plecat niciodată și dintr-un orgoliu de patriotism local am spus că se poate spune și Țara Banatului, de ce nu?

Vreau să vă apropiați de cuvinte ca de poala bunicii și să-mi spuneți ce înseamnă Banatul pentru dvs?

► Banatul este pentru mine locul cel mai minunat de pe pământ pentru că aici în satul meu odihnesc părinții mei, odihnesc bunicii mei, aici m-am format ca om, m-am format ca și artist, dumnevoastră folosiți un termen pretențios. Eu sunt un interpret de muzică populară, consider că artiști sunt cântăreții de operă, sunt interpreții de muzică simfonică, sunt marii dirijori, marii actori ai

► Am putea să vorbim ore întregi ca să răspund la această întrebare, dar uitați-vă cu atenție în jurul nostru la căsnicii. Căsnicia este un lucru greu de împlinit. Într-o căsnicie intervin discuții, pentru că a iubi numai calități este la îndemâna oricui, a înțelege defectele este mult mai greu și omul în general își găsește un refugiu dacă acasă nu are liniște sufletească și n-are înțelegere, că de altfel

PETRICĂ MOISE

noștri, termenul de artis este un termen foarte pretențios. Eu sunt un interpret de muzică națională și cele mai mari bucurii din viața mea le-am trăit aici în această parte a României, de aceea sunt un bănațan verde și care mereu în cântecele pe care le cânt îmi place să laud acest ținut nespuns de drag sufletului meu..

Între faldurile memoriei afective, cum sună numele fetei pe care ați iubit-o întâia oară?

► Am mai spus asta și spun mereu că nu prima iubire este importantă, ci ultima și pentru mine prima iubire înseamnă ecoul copilăriei mele și atât.

Iubiți iubirea și o cântați, ce înseamnă iubirea?

Maestrul, la masa interviului alături de directoarea jurnalului nostru ► Foto: Grațian NEAMȚU

► Iubirea este un sentiment complex. Poetul iubirii Mihai Eminescu a scris nenumărate poezii de dragoste în care-și evocă iubita. În cântecele noastre populare tema dragostei este des pomenită și invocată. Iubirea de oameni este foarte importantă pentru mine, să ne iubim aproapele așa cum spune acea poruncă: „Iubește-ți aproapele tău ca pe tine însuși și ca pe Domnul Dumnezeu Tău”. Sentimente de iubire se manifestă din tinerețe și până în închiderea ochii. Iubirea în sensul de iubire față de sexul opus, față de o femeie, se întâlnește des în textele și în cântecele mele. Iubești de mai multe ori, poate nu cu aceeași intensitate, dar când ți-e sufletul cuprins de iubire aproape că nu mai judeci, faci lucruri pe care niciodată nu ți le-ai fi imaginat că le poți face. Însă suferința din iubire este o teamă pe care eu o prefer în cântecele mele. Dacă dumneata domnișoară, ai fi pusă să alegi între a nu simți nimic și a suferi din iubire ce ai alege?

Suferința din iubire!

► Bravo!

Multe ibovnice tulbură somnul nevestelor și deoache pașii bărbaților în drumul lor spre casă, în cântecele dvs. De ce dorul de ibovnică - pe care îl evidențiați ca o încuviințare - este mai robit patimii, decât acela de nevastă?

nu numai bărbatul ci și femeia poate fi tentată să-și găsească liniștea în altă parte și atunci se pare, ca să nu folosesc acel proverb vechi „De mănca-rea de acasă ești sătul”, florii iubirii pe care o ascunzi sunt mai puternici și mai pătrunzători decât dragostea în căsnicie în care intervine rutina la un moment dat și atunci refugiul bărbatului sau al femeii într-o altă idilă sau o altă dragoste este destul de des întâlnită în cântecele mele precum în viață.

Dacă ar fi să chemați înapoi o iubire pierdută, pe cine ați striga?

► Există un prover latin care spune: „De mortuis nil nisi bene”. Am mai spus nu prima iubire este importantă, ci ultima, vreau să privesc înainte nu în trecut, nu se poate trăi în trecut. E adevărat că poți să ai regrete, poți să-ți aduci aminte de o iubire pe care ai pierdut-o, dar nu e momentul și nici nu vreau să dau nume, prefer să spun că vreau să trăiesc în prezent și în viitor.

Ce admirați mai mult la un bărbat?

► Onestitatea, corectitudinea.

Dar la o femeie?

► Inteligența, admir inteligența la o femeie.

Astăzi, ca să mă exprim moromețian, „finanțele sunt mai ale dracului ca oricând”, atunci când nu erau astfel, cât de mulți bani ați câștigat într-o singură zi?

► Pot să spun că am avut o tinerețe și o studenție liniștită pentru că în acea perioadă eram puțini interpreți de muzică populară și câștigam destul de bine și la sindrofii, cântam și la restaurante și pe vremea studenției, Dumnezeu să-l odihnească pe domnul decan ce avea un salariu de 5000 de lei, eu ca student în 1974-1975, în acea perioadă primeam un onorariu de 7000 de lei la o nuntă.

Pot pierde banii un om foarte tânăr?

► Îl pot pierde ușor.

Patima dvs care a fost?

► Patimă? Patima cântatului.

Nu ați fost și un pătimaș al iubirii de frumos?

► Asta nu pot să spun că e o patimă. Când ești îndrăgostit și iubești pe cineva cu tot sufletul, bănațenii spun că iubesc „cu patimă”. Sigur pui tot sufletul, ești în stare să pui tot sufletul în palme, dar nu cred că e un viciu a iubi, poate o patimă frumoasă.

Dacă nu e un viciu, nu e o patimă, atunci ce e?

► E un sentiment iubirea.

Sentimentul ăsta v-a costat mulți bani?

► Depinde dacă este dragoste din interes, dacă partenera...

N-ați iubit din interes?

► Nu, niciodată.

Dar au fost oameni care v-au iubit din interes.

► Asta e altceva și nu vreau acum să comentăm asta, vreau să ne amintim acum și aici, doar ce a fost frumos.

(va urma)

COLEGIUL DIRECTOR:

Lucian STOICU – primar al comunei Vinga, județul Arad; Gheorghe NEICU – primar al orașului Anina, județul Caraș-Severin; Eugen DOBRA – primar al comunei Brestovăț, județul Timiș; Petru NICOARĂ – primar al comunei Păuliș, județul Arad; Ion MOȘOARĂ – primar al comunei Grădinari, județul Caraș-Severin; Ioan GUȚU – primar al comunei Birchiș, județul Arad; Gábor KABA – primar al orașului Jimbolia, județul Timiș; Ilie GOLUBOV – primar al comunei Remetea Mare, județul Timiș

0754.426.526; 0745.856.779